

Luarea deciziilor biblice

LECTȚIA
UNU

ETICA ÎN SCRIPTURĂ

THIRD MILLENNIUM

MINISTRIES

Biblical Education. For the World. For Free.

Pentru materiale video, suporturi de curs și alte resurse, vizitați Third Millennium Ministries la adresa thirdmill.org.

© 2012 by Third Millennium Ministries

Toate drepturile rezervate. Fără permisiunea scrisă a editurii Third Millennium Ministries, Inc., P.O. Box 300769, Fern Park, Florida 32730-0769, nicio porțiune din această publicație nu poate fi reprodusă în scopuri comerciale, în nicio formă și prin niciun mijloc, cu excepția unor citate scurte în vederea recenziei, comentariului sau studiului.

Dacă nu există alte precizări, toate citatele biblice sunt din Sfânta Scriptură – Biblia versiunea Dumitru Cornilescu revizuită. Copyrightul Bibliei Cornilescu © 1924 aparține British and Foreign Bible Society (Societatea Biblică pentru Răspândirea Bibliei în Anglia și Străinătate). Copyrightul © 2010 ediției revizuite în limba română aparține Societății Biblice Interconfesionale din România, cu aprobarea British and Foreign Bible Society.

DESPRE THIRD MILLENNIUM MINISTRIES

Înființată în 1997, Third Millennium Ministries este o organizație creștină nonprofit care furnizează **educație biblică gratuită în întreaga lume**. Ca răspuns la nevoia tot mai mare de formare biblică judicioasă a liderilor creștini de pe mapamond, noi creăm o programă de seminar multimedia ușor de folosit, finanțată prin donații, în cinci limbi de mare circulație (engleză, spaniolă, rusă, chineză mandarină și arabă) și o distribuim gratuit celor care au cea mai mare nevoie de ea, mai cu seamă liderilor creștini care nu au acces la educația tradițională sau nu și-o pot permite. Toate lecțiile sunt scrise, concepute și produse intern și sunt similare ca stil și calitate celor de pe History Channel[®]. Această metodă originală și eficientă pentru formarea liderilor creștini s-a dovedit foarte eficace în întreaga lume. Am câștigat Premiul Telly pentru o producție video remarcabilă în domeniul educației și utilizării animației, iar programa noastră este folosită în prezent în peste 150 de țări. Materialele Third Millennium apar sub formă de DVD-uri, materiale tipărite, *streaming* pe internet, transmisie televizată prin satelit și emisiuni de radio și televiziune.

Pentru informații suplimentare despre lucrarea noastră de slujire și pentru a afla cum vă puteți implica, vă rugăm să vizitați <http://thirdmill.org>.

Cuprins

I. Introducere	1
II. Definiție	1
A. Dumnezeu și binecuvântările	2
1. Natura divină	2
2. Acțiuni divine	3
B. Amploarea subiectului	3
C. Profunzimea subiectului	4
III. Criteriu triplu	6
A. Motivația corectă	7
1. Credința	7
2. Dragostea	8
B. Standardul corect	9
1. Poruncile	9
2. Întreaga Scriptură	10
3. Revelația generală	11
C. Scopul corect	12
IV. Procesul triplu	13
A. Tendințe	13
B. Perspective	14
1. Situațională	15
2. Normativă	16
3. Existențială	17
C. Interdependență	18
V. Concluzie	19

Luarea deciziilor biblice

Lecția unu

Etica în Scriptură

INTRODUCERE

Cred că toți creștinii sunt de acord că, în zilele noastre, etica traversează o perioadă de criză, nu numai în lume, printre necredincioși, ci și în biserică. Necredincioșii aleargă în lung și-n lat, pentru a înțelege diferența dintre bine și rău, dar chiar credincioșii bine-intenționați au înțelegeri diferite când vine vorba de trăirea etico-morală. Am întâlnit creștini care par a nu avea aproape niciun fel de convingeri morale și creștini care par a avea răspunsuri simple la orice întrebare de natură etică.

Pe măsură ce înaintez în vârstă, sunt din ce în ce mai convins de faptul că una dintre cele mai mari nevoi pe care le avem astăzi este aceea de a înțelege cum să aplicăm Scripturile la viața noastră, cum ar trebui să gândim, să acționăm și să simțim - un mod în care să luăm decizii biblice.

Ciclul *Luarea deciziilor biblice* este primul din curriculum nostru pe tema Eticii Creștine. În cadrul acestui ciclu ne vom concentra asupra procesului în care Biblia ne învață să luăm decizii cu privire la o multitudine de lucruri din viața noastră. Am intitulat această primă lecție „Etica în Scripturi”, iar primul lucru pe care-l vom face va fi acela de a da o definiție biblică a eticii creștine.” Apoi, vom studia un criteriu biblic întretit al faptelor bune, iar în final, vom sugera un contur general al unui proces biblic triplu de luare a unor decizii etice. Să începem prin definirea conceptului de etică creștină.

DEFINIȚIE

Aproape toți oamenii, de pretutindeni, au sisteme etice. Diferitele religii, culturi, societăți și chiar indivizi au diverse mijloace de determinare a ceea ce este etic și, adesea, ajung la concluzii radical diferite privitor la comportamentele și ideile ce trebuiesc susținute și cele care trebuiesc cenzurate. Domeniul de studiu care cercetează aceste sisteme diferite și concluziile lor, în general, poartă numele de etică.

În termeni generici, etica este studiul moralității corecte și greșite, studiul binelui și răului. Această definiție este suficientă pentru o înțelegere generală, dar, în lecțiile următoare, nu suntem așa de interesați de un studiu în ansamblu al eticii, ci de perspectiva creștină și biblică asupra acesteia. Deci, vom opera cu o definiție puțin mai restrânsă decât cea a studiului moralității corecte și greșite. Vom defini etica creștină ca fiind:

Teologie, ca mijloc de determinare a ființelor umane, a acțiunilor și a atitudinilor care primesc sau nu primesc binecuvântarea lui Dumnezeu.

Pentru a înțelege importanța perspectivei noastre creștine asupra eticii, vom analiza trei aspecte ale acestei definiții. Mai întâi, vom observa că atrage atenția asupra lui Dumnezeu și a binecuvântărilor Lui. În al doilea rând, vom analiza multitudinea de probleme incluse în etica creștină și, în final, vom vedea că etica creștină înseamnă mai mult decât simple acțiuni. Observați mai întâi ca definiția noastră se concentrează pe etică ca o chestiune legată de Dumnezeu și binecuvântările Lui.

DUMNEZEU ȘI BINECUVÂNTĂRILE

Spre deosebire de majoritatea celorlalte sisteme etice, definiția noastră se axează, mai degrabă, pe Dumnezeu și pe binecuvântările Lui, decât pe termeni precum bine și rău, corect și greșit. Lucrurile care primesc binecuvântarea lui Dumnezeu sunt bune și corecte, iar cele care nu o primesc sunt greșite și rele. Dar, care sunt implicațiile axării pe Dumnezeu și pe binecuvântările Lui, în acest caz?

Concentrându-ne asupra lui Dumnezeu și a binecuvântărilor Lui, vrem să comunicăm două lucruri. Mai întâi, că natura lui Dumnezeu reprezintă standardul pentru moralitate, iar apoi, că acțiunile lui Dumnezeu demonstrează standardul de moralitate. Să analizăm aceste două idei în detaliu.

Natura divină

Mai întâi, afirmăm că Dumnezeu Însuși reprezintă standardul suprem a ceea ce este corect sau greșit, bine sau rău. Prin această afirmație negăm ideea că moralitatea supremă ar fi un standard în afara lui Dumnezeu, standard căruia și El trebuie să I se supună pentru a fi socotit bun. Dimpotrivă, insistăm asupra faptului că Dumnezeu nu dă socoteală niciunui standard aflat în afara Sa și că tot ceea ce este în conformitate cu caracterul Lui este bun și corect, că tot ce nu este așa este rău și greșit.

Analizați această idee în lumina învățaturii din 1 Ioan 1:5-7:

Dumnezeu e lumină, și în El nu este întuneric. Dacă zicem că avem părtășie cu El, și umblăm în întuneric, mințim și nu trăim adevărul. Dar dacă umblăm în lumină, după cum El însuși este în lumină, avem părtășie unii cu alții; și sângele lui Isus Hristos, Fiul Lui, ne curăță de orice păcat. (1 Ioan 1:5-7)

Această metaforă a lui Dumnezeu ca lumină este în primul rând o evaluare morală. Întunericul este asociat cu păcatul și minciunile, iar lumina cu adevărul și puritatea în ce privește păcat. Este o imagine a lui Dumnezeu complet separat de păcat prin Însăși natura Lui și o descriere a păcatului ca fiind ceva străin naturii lui Dumnezeu.

În lumina acestui pasaj și a altora asemenea, suntem obligați să privim natura lui Dumnezeu ca standardul și modelul de bunătate și neprihănire. Din același motiv, ne vedem siliți să condamnăm ca păcătos, rău și greșit tot ceea ce se împotrivesc naturii Lui.

Acțiuni divine

Al doilea lucru pe care vrem să-l afirmăm, concentrându-ne asupra lui Dumnezeu și a binecuvântărilor Lui, este acela că acțiunile Sale demonstrează că este standardul de moralitate. Una dintre căile de seamă prin care Dumnezeu Își arată aprobarea pentru ceea ce este corect și bun este prin revărsarea de binecuvântări. Tot astfel, Își arată ura față de aceea ce este greșit și rău prin oprirea binecuvântărilor și revărsarea blestemelor. Acest principiu este întâlnit de nenumărate ori în Biblie.

De exemplu, când explică termenii legământului Său poporului Israel, în Leviticul 26:3, Dumnezeu promite să reverse binecuvântări extraordinare asupra lor cu o condiție: „Dacă veți urma legile Mele, dacă veți păzi poruncile Mele”. Dar, începând cu versetul 14 al aceluiași capitol, îi amenință cu blesteme îngrozitoare, dacă nu vor asculta toate cuvintele Lui. Iată cum începe Dumnezeu menționarea acestor blesteme, în Leviticul 26:14-16:

Dar dacă nu Mă ascultați și nu împliniți toate aceste porunci, dacă nesocotiți legile Mele și dacă sufletul vostru urăște rânduiețile Mele, așa încât să nu împliniți toate poruncile Mele și să rupeți legământul Meu, iată ce vă voi face atunci: voi trimite peste voi groaza, lingoarea și frigurile, care vor face să vi se stingă ochii și să piară viața din voi... (Leviticul 26:14-16)

Blestemele din acest capitol sunt cuprinse în multe versete, și sunt din ce în ce mai cumplite. Ideea însă este că Dumnezeu îi amenință cu aceste blesteme pe cei ce refuză să împlinească poruncile Lui și disprețuiesc relația Lui de legământ. Nicăieri în acest pasaj Dumnezeu nu spune că a nu-l asculta este rău sau greșit. Totuși, aceasta este singura concluzie la care putem ajunge, bazându-ne pe judecata teribilă cu care Dumnezeu îi amenință pe cei care se vor ridica împotriva Lui.

Cercetând Scripturile pentru a vedea căile în care Dumnezeu a revelat standardele pentru bine și rău, descoperim că, adesea, Biblia comunică ce este corect și ce este greșit mai degrabă prin înregistrarea reacției lui Dumnezeu decât printr-o etichetare foarte clară și explicită. Când analizăm cu atenție binecuvântările și blestemele lui Dumnezeu, vedem că aspectele etice ale multor pasaje devin clare.

Pe lângă concentrarea asupra lui Dumnezeu și a binecuvântărilor Lui, definiția noastră asupra eticii creștine scoate în evidență amploarea subiectului etică. În accepțiunea noastră, „etica” nu este doar o ramură a teologiei, ci un aspect esențial al întregii teologii și trăirii creștine.

AMPLOAREA SUBIECTULUI

În trecut, etica era privită ca o subsecțiune a teologiei, care se ocupa de subiecte morale practice. În mod normal, etica creștină era predată doar ca una dintre multele discipline teologice. În cadrul acestui model vechi, marea parte a teologiei avea foarte

puțin de a face cu etica, sau chiar deloc. Ca urmare, profesorii de etică au abordat, adesea, segmente teologice și de viață foarte limitate.

Prin contrast, definiția noastră subliniază faptul că etica creștină are de-a face cu fiecare dimensiune a vieții creștine. Etica este - teologie, ca mijloc de determinare a ceea ce este bun și rău.

Într-un fel sau altul, fiecare disciplină și subiect teologic are de-a face cu binecuvântările lui Dumnezeu peste ce este bine și blestemele Lui peste ce este rău. Fiecare disciplină teologică ne forțează să credem anumite fapte, să facem anumite lucruri și să simțim într-un anumit mod. Pentru că este corect să credem, să facem și să simțim lucrurile acestea și este greșit dacă nu o facem, întreaga teologie implică studiere binelui și răului. Toată teologia implică etică.

Mai mult, etica creștină atinge fiecare aspect al vieții. Teologia în sine nu este limitată doar la un mic domeniu al vieții. În al treilea capitol al cărții mele *The Doctrine of the Knowledge of God*, definesc „teologia” ca fiind „aplicarea Cuvântului lui Dumnezeu la întreaga viață”. Cu alte cuvinte, teologia nu reprezintă doar o reflecție asupra lui Dumnezeu și a Cuvântului Lui, ci o reflecție care se concluzionează prin aplicație. Nimic nu se află în afara standardelor morale ale lui Dumnezeu.

Analizați această abordare a eticii și a teologiei în lumina textului din 2 Timotei 3:16-17.

Toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu și de folos ca să învețe, să mustre, să îndrepte, să dea înțelepciune în neprihănire, pentru ca omul lui Dumnezeu să fie desăvârșit și cu totul destoinic pentru orice lucrare bună. (2 Timotei 3:16-17)

Învățătura, mustrarea, îndreptarea și instruirea rezumă căile de aplicare ale Scripturii în viața noastră. Putem parafraza acest verset spunând: toată Scriptura este de folos pentru teologie, care îl pregătește pe omul lui Dumnezeu să facă ce este moral corect în fiecare aspect al vieții lui. Pe scurt, etica creștină atinge fiecare aspect al vieții.

PROFUNZIMEA SUBIECTULUI

Pe lângă focalizarea asupra amplitudinii subiectului eticii, definiția noastră abordează nu numai comportamentul, după cum fac cele mai multe sisteme etice, ci și atitudinile și natura individului. Această definiție a eticii creștine evidențiază care sunt ființele, acțiunile și atitudinile care primesc binecuvântarea lui Dumnezeu și care n-o primesc. Standardele morale ale lui Dumnezeu ne cer socoteală pentru acțiunile, gândurile, înclinațiile inimii și natura noastră.

Putem afirma cu certitudine că Biblia accentuează comportamentul bun. În general, majoritatea oamenilor înțeleg că acțiunile pot fi considerate corecte sau greșite, așadar nu vom petrece mult timp explicând motivul includerii comportamentului în definiția noastră. Dar trebuie să ne amintim că Biblia consideră atitudinile ca fiind moral corecte sau greșite. Mulți credincioși bine intenționați consideră că emoțiile și atitudinile sunt amorale, adică nu sunt nici bune nici rele, dar Biblia demonstrează în numeroase

rânduri că sentimentele noastre pot fi confirmate ca fiind moral corecte sau condamnate ca fiind moral greșite.

Deoarece Biblia învață că un creștin trebuie să-și alinieze fiecare aspect al vieții și al ființei lui la standardele morale ale lui Dumnezeu, etica creștină trebuie să abordeze nu doar comportamentul, ci și sentimentele, orientările, predilecțiile, înclinațiile, preferințele, gândurile, imaginația, convingerile și însăși natura noastră. De exemplu, în Matei 5:22 Isus ne învață că:

Dar Eu vă spun că oricine se mânie pe fratele său va cădea sub pedeapsa judecării; (Matei 5:22)

Iar în Matei 5:28, adaugă:

Dar Eu vă spun că oricine se uită la o femeie ca s-o poftască, a și preacurvit cu ea în inima lui. (Matei 5:28)

În amândouă aceste exemple Isus condamnă emoțiile și atitudinile inimii ca păcătoase, indiferent dacă au dus sau nu, ulteriori, la acțiune. De fapt, El ne-a învățat că aceste atitudini încalcă aceleași porunci care interzic și acțiunile păcătoase.

Observați cum descrie El inima omului în Marcu 7:21-23:

Căci dinăuntru, din inima oamenilor, ies gândurile rele, preacurviile, curviile, uciderile, furțișagurile, lăcomiile, vicleșugurile, înșelăciunile, faptele de rușine, ochiul rău, hula, trufia, nebunia. Toate aceste lucruri rele ies dinăuntru și spurcă pe om. (Marcu 7:21-23).

Atitudinile rele nu sunt numai moral greșite în ele însăși, ci reprezintă și rădăcina acțiunilor relelor.

Urmând modelul Bibliei, vom discuta și despre persoane moral bune sau rele. Un comportament rău izvorăște dintr-o inimă rea, iar o inimă rea izvorăște dintr-o natură coruptă. Din acest motiv, dacă vrem să fim plăcuți lui Dumnezeu, nu este suficient ca acțiunile și atitudinile să fie moral bune, ci trebuie să fim în mod intrinsec persoane bune; trebuie să avem o natură bună.

Scriptura abordează acest aspect al ființei noastre în Romani 8:5-9, unde Pavel scrie:

...cei ce trăiesc după îndemnul firi pământești umblă după lucrurile firi pământești; pe când cei ce trăiesc după îndemnul Duhului umblă după lucrurile Duhului. ... umblarea după lucrurile firi pământești este vrăjmășie împotriva lui Dumnezeu, căci ea nu se supune Legii lui Dumnezeu și nici nu poate să se supună...Voi însă nu mai sunteți pământești, ci duhovnicești, dacă Duhul lui Dumnezeu locuiește în adevăr în voi. (Romani 8:5-9)

Pe scurt, toți cei necredincioși „trăiesc după îndemnul firi pământești”. Natura lor este rea și, ca urmare, acțiunile și atitudinile lor sunt, și ele, rele. Pavel identifică natura

căzută ca sursa unui mod de gândire ostil lui Dumnezeu și care nu se supune Legii lui Dumnezeu pentru că nici nu poate face asta.

Spre deosebire de cei necredincioși, credincioșii au pe Duhul Sfânt înăuntrul lor. Când Pavel scrie despre cei ce trăiesc după îndemnul Duhului se referă la natura nouă pe care cel credincios o are deoarece Duhul Sfânt locuiește înăuntrul lui. Aceasta înseamnă că cei credincioși au antidotul pentru natura căzută și au capacitatea de a se conforma standardului etic al lui Dumnezeu.

Deci, când vorbim despre etica creștină ca fiind „teologie, ca mijloc de determinare a ființelor umane, a acțiunilor și a atitudinilor care primesc sau nu primesc binecuvântarea lui Dumnezeu”, avem cel puțin trei lucruri în vedere. Întâi, faptul că Dumnezeu Însuși este standardul pentru etică. Numai El este regula de evaluare a tot ce este corect și greșit. În al doilea rând, toată teologia, chiar întreaga viață are dimensiuni etice. În al treilea rând, standardele morale ale lui Dumnezeu ne trag la răspundere pentru acțiunile, gândurile, inclinațiile inimii și chiar pentru însăși natura noastră.

Acum, că am definit ce vrem să spunem prin etica creștină, trebuie să ne îndreptăm atenția către criteriul biblic triplu pentru ceea ce este etic bine.

CRITERIU TRIPLU

Un mod foarte util de a examina învățătura Bibliei cu privire la acest subiect complex este să privim la definirea dată de *Mărturisirea de credință de la Westminster* faptelor bune ale celor necredincioși. Paragraful 7, din capitolul 16 al *Mărturisirii de credință de la Westminster*, punctează câteva distincții importante cu privire la faptele bune făcute de necredincioși:

Faptele bune făcute de oamenii ne-născuți din nou, chiar dacă în ele însele sunt poruncite de Dumnezeu și de folos pentru ei și pentru alții, totuși, deoarece ele nu pornesc dintr-o inimă curățită prin credință și nu sunt făcute într-un mod corect, după Cuvânt, și nici cu un scop corect, care este slava lui Dumnezeu, ele sunt prin urmare păcătoase și nu pot plăcea lui Dumnezeu și nici nu pot face pe un om vrednic să primească harul lui Dumnezeu.

De la început, vedem că *Mărturisirea de la Westminster* admite pe bună dreptate că într-un sens necredincioși fac lucruri poruncite de Dumnezeu. Mai mult, recunoaște faptul că acțiunile necredincioșilor pot produce rezultate benefice, bune atât pentru ei, cât și pentru alții. Altfel spus, într-un sens, necredincioșii pot face lucruri potrivite definiției noastre pentru trăirea etică: acțiuni care să aducă binecuvântarea lui Dumnezeu. Scriptura este de acord cu lucrul acesta. De exemplu, în Matei 7:9-11, Domnul Isus spune:

Cine este omul acela dintre voi care, dacă-i cere fiul său o pâine, să-i dea o piatră? Sau, dacă-i cere un pește, să-i dea un șarpe? Deci, dacă voi, care sunteți răi, știți să dați daruri bune copiilor voștri, cu cât mai

mult Tatăl vostru care este în ceruri va da lucruri bune celor ce I le cer! (Matei 7:9-11)

Nu este neobișnuit ca oamenii, în general, să facă lucruri care la suprafață sunt bune, precum iubirea și grija față de copii. De fapt, ar fi extrem de dificil să numești o persoană care să nu fi făcut niciodată ceva ce seamănă în exterior cu fapte încuviințate de Dumnezeu sau care să nu fi avut niciodată o atitudine asemănătoare celor care atrag binecuvântarea Lui. Deci, există o dimensiune superficială în care chiar și cei necredincioși pot face lucrurile poruncite de Dumnezeu și să beneficieze de pe urma lor.

Cu toate acestea, *Mărturisirea de credință de la Westminster* nu lasă lucrurile să rămână la acest nivel, ci spune că acțiunile aparent virtuozose întreprinse de necredincioși nu sunt ceea ce par a fi. Observați că *Mărturisirea* spune: Aceste acțiuni sunt păcătoase; nu pot plăcea lui Dumnezeu și nici nu pot face pe un om vrednic să primească harul lui Dumnezeu.

Deși putem aplauda necredincioșii atunci când se conformează la exterior poruncilor lui Dumnezeu, trebuie să ne amintim că nu sunt cu adevărat virtuozii. Nu sunt suficient de buni pentru a-i plăcea lui Dumnezeu sau pentru a câștiga binecuvântarea mântuirii. De ce? Cum pot acțiuni care sunt conforme poruncilor lui Dumnezeu la exterior să fie, totuși, păcătoase?

După cum vom vedea, ascultarea de poruncile lui Dumnezeu trebuie făcută cu o motivație corectă. În al doilea rând trebuie făcută potrivit standardului corect, în modul prevăzut de Scriptură. Și, în al treilea rând, trebuie făcută pentru scopul corect, și anume glorificarea lui Dumnezeu. Pe scurt, dacă o lucrare nu se face dintr-o motivație corectă, conform standardului corect și cu scopul corect, nu este răsplătită de Dumnezeu cu binecuvântări.

În primul rând, să privim în detaliu la subiectul motivației corecte.

MOTIVAȚIA CORECTĂ

Dacă o lucrare nu este făcută dintr-o motivație corectă, nu este o lucrare răsplătită de Dumnezeu cu binecuvântări. Mai întâi, trebuie să pornească dintr-o inimă curățită prin credință, iar apoi acțiunile trebuie să izvorască din dragoste creștină.

Credința

După definiția dată de *Mărturisirea de credință de la Westminster*: “Faptele care nu pornesc dintr-o inimă curățită prin credință ...[sunt] păcătoase și nu pot plăcea lui Dumnezeu.” Acest criteriu, al motivației corecte, este în strânsă legătură cu definiția eticii creștine date ce se concentrează asupra persoanelor bune, cu o natură bună. Așa cum am mai spus, numai credincioșii sălășluiți de Duhul Sfânt pot face fapte pe care Dumnezeu să le răsplătească cu binecuvântări.

Un motiv pentru aceasta este faptul că numai cei credincioși au inima curățită prin credință. Aici, *Mărturisirea* vorbește despre credința mântuitoare dată de Dumnezeu, care rămâne și crește în credincioși. Acesta este mijlocul de curățire prin care credincioșii

primesc o natură nouă și bună, și îi motivează în mod corect pentru fapte bune. După cum scrie Iacov în 2:14-20:

**... ce-i folosește cuiva să spună că are credință, dacă n-are fapte?
Poate oare credința aceasta să-l mântuiască? ... Tot așa și credința:
dacă n-are fapte, este moartă... Vrei, dar, să înțelegi ... că credința
fără fapte este zadarnică? (Iacov 2:14-20)**

Genul de credință care curăță inima, care mântuiește, este genul de credință care motivează faptele bune. Aceasta este credința pe care o au numai și numai cei credincioși.

Iată cum argumentează lucrul acesta autorul Epistolei către Evrei, în 11:6:

**... și, fără credință, este cu neputință să fim plăcuți Lui! Căci cine se
apropie de Dumnezeu trebuie să creadă că El este și că răsplătește pe
cei ce-L caută. (Evrei 11:6)**

Cu excepția cazului în care încercările noastre de a căuta binecuvântările Lui sunt întemeiate pe credință, nu-I putem plăcea lui Dumnezeu și prin urmare nu putem primi răsplătirile Sale. Cu alte cuvinte, dacă nu avem credința ca una din motivație, nu putem face fapte bune.

Felul cum exprimă Pavel această doctrină este, probabil, cel mai clară și mai succint din toată Scriptura. El spune în Romani 14:23:

**Tot ce nu vine din încredințare (în engleză din credință) e păcat.
(Romani 14:23)**

Ațiunile trebuie să izvorască din credința mântuitoare, dacă vrem să placă lui Dumnezeu socotindu-le fapte bune.

Pe lângă necesitatea unei credințe mântuitoare, Scriptura subliniază tema motivației corecte și prin punerea unui mare accent pe dragostea creștină.

Dragostea

Observați că în 1 Corinteni 13, Pavel ne învață că faptele noastre bune sunt zadarnice, dacă nu sunt motivate de dragoste. În versetele 1-3, el scrie:

**Chiar dacă aș vorbi în limbi omenesti și îngerești, și n-aș avea
dragoste, sunt o aramă sunătoare sau un chimval zăngănitor. Și chiar
dacă aș avea darul prorociei și aș cunoaște toate tainele și toată
știința; chiar dacă aș avea toată credința, așa încât să mut și munții, și
n-aș avea dragoste, nu sunt nimic. Și chiar dacă mi-aș împărți toată
averea pentru hrana săracilor, chiar dacă mi-aș da trupul să fie ars, și
n-aș avea dragoste, nu-mi folosește la nimic. (1 Corinteni 13:1-3)**

Faptele și chiar darurile spirituale care produc rezultate benefice nu merită nici o răsplată, dacă nu sunt motivate de dragoste. Și, așa cum am văzut, lucrurile care nu merită răsplată nu sunt bune în ochii lui Dumnezeu.

Vedem această preocupare și în felul în care Isus sumarizează revelația lui Dumnezeu în Scripturi, în Matei 22:37-40:

“.. să iubești pe domnul dumnezeul tău cu toată inima ta, cu tot sufletul tău și cu tot cugetul tău.” Aceasta este cea dintâi și cea mai mare poruncă. Iar a doua, asemenea ei, este: "Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși. " În aceste două porunci se cuprinde toată Legea și Prorocii. (Matei 22:37-40).

A respinge Legea lui Dumnezeu înseamnă a-L respinge pe El, dăruirea-I de Sine pentru noi în relația de legământ. A neasculta de legea Sa înseamnă a păcătui. Aici Isus ne învață că Legea însăși, precum și restul Vechiului Testament, cere mai presus de orice să-L iubim pe Dumnezeu și pe aproapele nostru.

Dragostea este un aspect al oricărei legi de care Dumnezeu vrea să ascultăm, așadar, dacă nu acționăm în dragoste, nici o faptă nu este conformă standardului Său. Ceea ce face standardul lui Dumnezeu și mai greu de atins, este faptul că trebuie să avem dragoste și pentru Dumnezeu și pentru aproape. Necredincioșii nu-L iubesc pe Dumnezeu, ci-I sunt ostili și prin urmare, nu pot fi niciodată motivați de dragostea pentru Dumnezeu. Cu alte cuvinte, niciodată nu pot avea motivația corectă. Din această cauză, nu pot face nimic pe care Dumnezeu, în ultima instanță, să-l considere bun.

STANDARDUL CORECT

După ce evidențiază că faptele bune trebuie să izvorască dintr-o motivație corectă, *Mărturisirea de credință* precizează de asemenea că acestea trebuie să se conformeze standardului corect. Iată din nou ce scrie în capitolul 16, paragraful 7:

Faptele făcute de oameni ne-născuți din nou... sunt poruncite de Dumnezeu și de folos pentru ei și pentru alții, totuși, deoarece ele ... nu sunt făcute într-un mod corect, după Cuvânt,... sunt prin urmare păcătoase.

Aici, *Mărturisirea* subliniază că, pentru ca faptele să fie socotite bune, ele trebuie făcute după standardul Cuvântului lui Dumnezeu care este revelația Sa.

Pentru a introduce felul nostru de abordare al standardului corect vom atinge trei aspecte: întâi, poruncile Scripturii, apoi, întreaga Scriptură și, în al treilea rând, revelația generală, creația în sine.

Poruncile

Mai întâi, toate poruncile Scripturii sunt concepute pentru a ne călăuzi. Iată cum sumarizează această idee Ioan, în 1 Ioan 3:4:

Oricine face păcat face și fărădelege; și păcatul este fărădelege. (1 Ioan 3:4)

Observați ce nu spune Ioan. El nu spune doar că oricine comite fărădelege comite păcat, ca și cum fărădelegea ar fi doar unul din multele tipuri de păcate, ci afirmă că toți cei ce păcătuiesc sunt vinovați de fărădelege, ceea ce înseamnă că toate păcatele presupun fărădelege. Toate păcatele încalcă Legea lui Dumnezeu.

Cuvintele lui Ioan sunt categorice și accentuează cât se poate tare importanța standardului corect. Dar, trebuie să realizăm că mulți creștini din zilele noastre cred că este posibil ca unele încălcări ale Legii lui Dumnezeu să nu fie păcătoase și că unele porunci ale Lui pot fi ignorate. Apostolul Iacov abordează această chestiune în 2:9-10 din epistola sa:

Dar, dacă aveți în vedere fața omului, faceți un păcat și sunteți osândiți de Lege ca niște călcători de Lege. Căci, cine păzește toată Legea, și greșește într-o singură poruncă, se face vinovat de toate. - (Iacov 2:9-10)

În mod clar unele încălcări ale Legii sunt păcătoase, cum ar fi favoritismul, pe care îl menționează Iacov. Dar Iacov merge și mai departe, spunând că a încălca oricare din prevederile Legii înseamnă încălcarea tuturor prevederilor Acesteia. Deoarece Legea este un tot unitar care reflectă natura și caracterul lui Dumnezeu, încălcarea oricărei părți a ei înseamnă într-un sens încălcarea fiecărei părți a Legii și păcătuirea împotriva lui Dumnezeu. Prin urmare, dacă orice încălcare a Legii este păcătoasă, toate încălcările Legii sunt păcătoase.

Vom analiza această chestiune în detaliu în lecțiile viitoare, dar trebuie să facem încă de acum o distincție clară între Legea lui Dumnezeu și aplicarea ei. Din perspectivă biblică, fiecare Lege este și astăzi obligatorie pentru ucenicii lui Hristos. Dar procesul de aplicare este complex, atât de complex, încât ascultarea într-o anumită situație poate arăta foarte diferit de ascultarea într-o altă situație.

Trebuie să spunem clar și răspicat că nu pledăm pentru relativism. Nu este adevărat că Biblia înseamnă pentru fiecare altceva și că toate aceste înțelesuri sunt la fel de valabile. Dimpotrivă, Biblia înseamnă ceea ce Dumnezeu spune că înseamnă - ceea ce autorii inițiali au intenționat să însemne. Cuvântul lui Dumnezeu este norma noastră obligatorie, și nu ne putem abate de la El. Ca urmare, suntem îndreptățiți să spunem că toate faptele bune trebuie să fie conforme cu standardul Legii biblice.

Întreaga Scriptură

În al doilea rând, standardul corect necesită supunerea față de întreaga Biblie. *Mărturisirea de credință de la Westminster* nu spune doar că Legea lui Dumnezeu este un criteriu pentru toate faptele bune, ci că Cuvântul lui Dumnezeu în întregime este un criteriu pentru fapte bune. Cu alte cuvinte, faptele bune trebuie făcute în conformitate cu învățăturile întregii revelații, în mod special Scriptura, conforme chiar cu acele porțiuni

care formal nu fac parte din Lege. Observați că Legea însăși face apel la alte porțiuni ale Scripturii, ca teme pentru poruncile ei.

De pildă, în Cele Zece Porunci, porunca privitoare la Sabat apelează la evenimentul creației ca teme al autorității acesteia. În Exod 20:9-11, textul spune:

Să lucrezi șase zile și să-ți faci lucrul tău. Dar ziua a șaptea este ziua de odihnă închinată Domnului Dumnezeului tău... Căci în șase zile a făcut Domnul cerurile, pământul și marea, și tot ce este în ele, iar în ziua a șaptea S-a odihnit... de aceea a binecuvântat Domnul ziua de odihnă și a sfințit-o. (Exodul 20:9-11)

În acest loc, Cele Zece Porunci își întemeiază autoritatea morală obligatorie pe implicațiile morale ale narațiunii creației.

Isus procedează similar când își apără ucenicii de așa-zisa încălcare a Sabatului prin invocarea comportamentului lui David. Iată cum răspunde El fariseilor, în Matei 12:3-4:

Oare n-ați citit ce a făcut David, când a flămânzit el și cei ce erau împreună cu el? Cum a intrat în Casa lui Dumnezeu a mâncat pâinile pentru punerea înaintea Domnului, pe care nu-i era îngăduit să le mănânce nici lui, nici celor ce erau cu el, ci numai preoților? (Matei 12:3-4)

Isus aprobă acțiunile lui David și extrage din ele o aplicație morală. Face acest lucru chiar dacă relatarea evenimentului respectiv nu este parte din codul legal. Deci, vedem că în Biblie atât Legea cât și celelalte porțiuni ale Scripturii sunt considerate standardul pentru fapte bune. Dar lucrul acesta n-ar trebui să ne surprindă. Anterior în această lecție am citit în 2 Timotei 3:16-17:

Toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu și de folos ca să învețe, să mustre, să îndrepte, să dea înțelepciune în neprihănire, pentru ca omul lui Dumnezeu să fie desăvârșit și cu totul destoinic pentru orice lucrare bună. (2 Timotei 3:16-17)

Pavel n-a limitat aspectele morale ale Scripturii la acele porțiuni care conțin porunci și coduri legale, ci a insistat asupra faptului că toată Scriptura este bună pentru formarea etică, că toată Scriptura ne impune cerințe morale. Ca urmare, acțiunile noastre trebuie să fie conforme cu standardul întregii Scripturi pentru a fi moral bune.

Revelația generală

Am sugerat deja că nu doar Scriptura reprezintă Cuvântul lui Dumnezeu. Într-un anumit sens foarte important, revelația lui Dumnezeu din creație este parte a Cuvântului Său, așadar revelația lui Dumnezeu dată prin creație, cunoscută ca „revelație generală” este și ea parte a standardului pentru fapte bune. Unul din cele mai clare texte din Scriptură în care găsim această idee este Romani 1:20. Acolo Pavel spune:

În adevăr, însușirile nevăzute ale Lui, puterea Lui veșnică și dumnezeirea Lui se văd lămurit, de la facerea lumii, când te uiți cu băgare de seamă la ele în lucrurile făcute de El. Așa că nu se pot dezvinovăți - (Romani 1:20)

Apoi, Pavel argumentează că deși oamenii cunosc standardele morale ale lui Dumnezeu prin revelație generală, preferă să păcătuiască.

Ideea evidențiată aici este: acțiunile oamenilor sunt de condamnat deoarece încalcă standardele descoperite prin revelația generală a lui Dumnezeu sau, ca să spunem în termenii folosiți, revelația generală este parte din Cuvântul lui Dumnezeu și parte a criteriul la care trebuie să se conformeze faptele bune. Deci, în concluzie, Scriptura învață că faptele bune trebuie să se conformeze Cuvântului lui Dumnezeu, așa cum este descoperit în Lege, în întreaga Scriptură și în creație.

SCOPUL CORECT

Pe lângă necesitatea unei motivații corecte și să fie conforme standardului Cuvântului lui Dumnezeu, toate faptele bune trebuie să aibă rezultatul sau scopul corect. Faptele bune pot avea orice număr de scopuri imediate. De exemplu, atunci când părinții câștigă bani pentru a plăti hrană, adăpost, îmbrăcăminte, scopul lor imediat este să poarte de grijă lor și familiei lor. Acest scop este bun și de admirat. Dar, în studierea eticii, ne interesează mai mult scopul final al faptelor făcute de oameni.

Pentru ca faptele noastre să placă lui Dumnezeu, scopurile imediate, cum ar fi îngrijirea familiei, ascultarea de părinți, ținerea Sabatului și altele asemenea, trebuie să fie parte dintr-o imagine mai mare. Trebuie să facem aceste lucruri deoarece, în esență, vrem să-L glorificăm pe Dumnezeu, trăind într-un mod care să-I placă.

Scriptura ne învață în multe feluri că gloria lui Dumnezeu trebuie să fie scopul central, fundamental în viața noastră. Face lucrul acesta atât prin exemple specifice, cât și prin principii generale. Un asemenea exemplu se găsește în învățăturile lui Pavel cu privire la consumarea cărnii vândute la piață. El acceptă că atât mâncarea cât și abținerea, pot fi lucruri bune, atâta timp cât slava lui Dumnezeu a fost înălțată. Iată cuvintele scrise de el în 1 Corinteni 10:31:

Deci fie că mâncați, fie că beți, fie că faceți altceva: să faceți totul pentru slava lui Dumnezeu. (1 Corinteni 10:31)

Pavel înțelege că pentru unele scopuri imediate ai putea face bine mănânci și pentru alte scopuri imediate ai putea face bine să te abții de la a mânca. Vrea să spună că ar trebui să fie un alt principiu care să treacă peste aceste scopuri imediate, și anume, preocuparea pentru gloria lui Dumnezeu. Dacă nu se ține cont de acest scop suprem, nici mâncarea nici abținerea nu sunt considerate bune.

Petru dă o învățătură asemănătoare cititorilor lui cu privire la folosirea darurilor spirituale. Iată ce scrie în 1 Petru 4:11:

Dacă vorbește cineva, să vorbească cuvintele lui Dumnezeu. Dacă slujește cineva, să slujească după puterea pe care i-o dă Dumnezeu: pentru ca în toate lucrurile să fie slăvit Dumnezeu. - (1 Petru 4:11)

Ideea lui este aceea că toate darurile și slujirile în biserică trebuie să se facă pentru scopul suprem, și anume, gloria lui Dumnezeu. Dar principiul guvernant pe care-l aplică Petru este acela că, în viața creștină, totul trebuie făcut într-un mod care onorează pe Dumnezeu și-I aduce glorie.

Alte afirmații din Scriptură fac acest principiu general și mai explicit. O afirmație destul de clară găsim în Romani 11:36, unde Pavel scrie aceste cuvinte despre Dumnezeu:

Din El, prin El și pentru El sunt toate lucrurile. A Lui să fie slava în veci! (Romani 11:36)

Aici Pavel își exprimă marea bucurie că toate lucrurile sunt “pentru El”, adică, printre altele, că toate lucrurile trebuie făcute de dragul lui Dumnezeu, având ca scop suprem gloria și onoarea Lui. În final, Pavel subliniază lucrul acesta, exclamând „A lui să fie slava în veci!”.

De fapt, aceste versete sugerează că Dumnezeu în cele din urmă este glorificat în tot ceea ce există, fie pentru crearea, fie pentru susținerea, fie pentru guvernare, fie pentru împuternicirea, fie pentru primirea acestora ca un serviciu adus în onoarea Sa. N-ar trebui să ne surprindă faptul că aprobă faptele menite să-I aducă glorie și le condamnă pe cele care disprețuiesc sau se împotrivesc gloriei Sale. Dumnezeu răsplătește și aprobă numai acele fapte care au ca scop suprem gloria Sa.

Acum, că am stabilit o definiție biblică a eticii creștine și am analizat criteriul biblic triplu pentru fapte bune, trebuie să aplicăm aceste idei prin a prezenta procesul triplu prin care creștinii ar trebui să ia decizii etice.

PROCESUL TRIPLU

Pe parcursul acestora lecții vom analiza tot mereu pașii practici pe care trebuie să-i facem atunci când luăm o decizie de natură etică. În acest moment însă, putem schița conturul de bază al abordării pe care o vom explica mai pe larg în lecțiile următoare.

Pentru a introduce această abordare, vom atinge trei aspecte: în primul rând, trei tendințe ale diferitelor grupări creștine; apoi, trei perspective în luarea deciziilor etice și, în final, interdependența acestor perspective. Mai întâi, vom discuta despre tendințele pe care le au diferitele grupări creștine în luarea deciziilor etice.

TENDINȚE

Sunt multe moduri prin care credincioșii încearcă să facă alegeri etice în viață, dar acestea tind să se încadreze în trei categorii principale. Unii pun accentul pe conștiința creștină și pe călăuzirea Duhului Sfânt, insistând că acțiunile sunt bune dacă sunt în

concordanță cu acești indicatori interni. Alții pun accentul pe Scripturi insistând că acțiunile sunt bune dacă respectă preceptele Bibliei și sunt rele dacă nu. Și alții pun accentul pe rezultatul acțiunilor, insistând că acestea sunt bune dacă produc consecințe bune și sunt rele dacă produc consecințe rele.

După cum am văzut, Biblia descrie faptele bune ca fiind cele făcute cu motivația corectă, după standardul corect și pentru scopul corect. Și, de fapt, aceste trei criterii pentru fapte bune corespund accentelor pe care tocmai le-am menționat.

Cei ce pun accentul pe conștiință și pe călăuzirea Duhului Sfânt sunt preocupați, în primul rând, de motivația corectă. Am putea spune că aceștia privesc mai întâi la faptul că faptele bune pot fi făcute doar de persoane bune. Când vine vorba de judecăți etice, au tendința de a pune întrebări de genul: “Care este atitudinea mea?” “Am maturitatea necesară luării deciziilor corecte?” “Am capacitatea spirituală de a aplica Cuvântul lui Dumnezeu la situație?”

Apoi, sunt cei care iau decizii etice punând accentul pe standardul corect. Aceștia au tendința de a pune accentul pe preceptele Scripturii. Când se confruntă cu o problemă de etică, prima lor întrebare tinde să fie: “Ce spune Cuvântul lui Dumnezeu?”

În fine, cei ce se gândesc în principal la consecințele acțiunilor lor sunt interesați îndeosebi de scopul corect. Ei se concentrează asupra situației în sine, punând întrebări de genul: “Care este problema?” “Ce aspecte sunt implicate?” “Ce rezultate vor decurge din soluțiile posibile ale acestei probleme?”

Privind la aceste trei direcții generale urmate de creștini în luarea deciziilor, ne va ajuta să realizăm că ele reprezintă, de fapt, trei perspective esențiale în luarea tuturor deciziilor etice.

PERSPECTIVE

Pe parcursul acestor lecții vom vorbi despre judecățile sau deciziile etice astfel:

Judecata etică implică aplicarea Cuvântului lui Dumnezeu la o anumită situație de o anumită persoană.

Această definiție adună laolaltă multe lucruri pe care le-am afirmat deja: „Menționăm 'Cuvântul lui Dumnezeu' deoarece revelația divină este standardul sau norma după care trebuie să evaluăm orice judecată.” Termenul “situație” ne amintește de problemă, de scop și de consecințele soluțiilor pe care trebui să le luăm în considerare. Și menționăm „o persoană” pentru a sublinia importanța naturii, motivației și conștiinței unei persoane în determinarea cursului corect de acțiune. Deci, sugerăm că o decizie morală pentru orice problemă poate fi luată în mod corect numai când toate cele trei direcții sunt luate în considerare.

Adesea, pentru mulți credincioși, este un paradox faptul că punem un accent aproape egal pe toți acești trei factori. La urma urmei, în majoritatea cercurilor creștine conservatoare, prețuim Scriptura drept singura noastră normă infailibilă de credință și practică. În acest sens, apreciem învățătura Scripturii mai presus de orice alte considerente pe care le-am avea. Totuși, ne ajută să observăm că, dacă vrem să fim biblici în abordarea eticii, dacă adoptăm Scriptura ca singura normă infailibilă, atunci vom

constata că Biblia însăși ne învață să avem în vedere atât Cuvântul lui Dumnezeu, cât și situația și persoana atunci când privim la întregul proces de investigație etică.

Etica trebuie abordată în cel puțin trei modalități diferite sau din trei perspective diferite. Etica trebuie tratată din perspectiva Cuvântului lui Dumnezeu, din perspectiva situației și din perspectiva persoanei. Biblic, înțelegerile tuturor acestor trei perspective sunt valoroase. De aceea, cea mai bună abordare este să practici etica din toate trei perspectivele și să lași ca revelațiile aduse de fiecare în parte să informeze și să le influențeze pe celelalte.

Vom vorbi de trei perspective sau abordări ale oricărei judecăți etice: perspectiva situațională, perspectiva normativă și perspectiva existențială. Vom reveni adesea la aceste perspective pe parcursul acestor lecții, dar în continuare vom privi la ideea de bază a fiecărei dintre ele.

Situațională

Când investigația etică se îndreaptă asupra problemelor în sine, sau asupra consecințelor anumitor acțiuni, sau asupra scopurilor, vom face etică dintr-o perspectivă situațională. Această abordare poate fi numită “teleologică” deoarece se concentrează pe sfârșit sau pe rezultatul acțiunilor. Abordarea eticii din perspectivă situațională presupune observarea legăturii dintre mijloace și rezultate în economia lui Dumnezeu, punerea unor întrebări de genul “Care sunt cele mai bune mijloace de îndeplinire a scopurilor lui Dumnezeu?”. Aceasta include, de asemenea, recurgera la un comportament moral întemeiat pe exemplul anterior dat de Dumnezeu, de Isus și de alte personaje moral bune din Scriptură.

Chiar Scriptura adoptă frecvent această perspectivă și ne îndeamnă să facem la fel, atunci când ne dă învățatură pe teme etice făcând apel la controlul suveran și providențial al lui Dumnezeu asupra creației Lui. Lucrul acesta se vede cel mai limpede atunci când se referă la evenimentele actului răscumpărător sau arată către Dumnezeu, Isus și alții ca modele de comportament pentru noi. De exemplu, în Romani 6:2-4, Pavel argumentează că moartea noastră față de păcat și îngroparea noastră împreună cu Hristos s-a petrecut pentru a fi atins un anumit scop, și anume, pentru a putea trăi o viață morală, fără păcat:

We died to sin; how will we still live in it? ... We have been buried together with [Christ] ... in order that as Christ was raised from the dead ... Noi deci, prin botezul în moartea Lui, am fost îngropați împreună cu El, pentruca, după cum Hristos a înviat din morți, prin slava Tatălui, tot așa și noi să trăim o viață nouă.(Romani 6:2-4).

Scriind astfel, nu vizează poruncile lui Dumnezeu sau influența Duhului Sfânt în viața și conștiința noastră, ci faptele situației incluzând evenimentele răscumpărării și scopurile pentru care am fost mânuiți.

Pavel încheie capitolul 6 din Romani cu o altă perspectivă situațională asupra eticii. În Romani 6:20-22 scrie următoarele:

When you were slaves of sin ... Și ce roade aduceați atunci? Roade, de cari acum vă este rușine: pentru că sfârșitul acestor lucruri este moartea. For the result of those things is death. Dar acum, odată ce ați fost izbăviți de păcat și v'ați făcut robi ai lui Dumnezeu, aveți ca rod sfințirea, iar ca sfârșit: viața vecinică.

Pavel își îndeamnă cititorii să trăiască o viață sfântă și morală, și să se abțină de la păcatele pe care le comiteau odinioară, argumentând că, printr-o viață sfântă, vor dobândi viața veșnică. Aici, argumentația lui este bazată și pe consecințe, dar de data aceasta se concentrează pe răsplata care va fi dată datorită trăirii în sfințenie.

Petru a prezentat și el argumente situaționale pentru un comportament moral. Iată cum argumentează în 1 Petru 2:21-22:

Hristos a suferit pentru voi și v-a lăsat o pildă, ca să călcați pe urmele Lui. - (1 Petru 2:21)

Petru îi îndeamnă pe credincioși să fie gata să sufere de dragul neprihănirii și face lucru acesta nu citând din Scripturi, sau vorbind de călăuzirea interioară a Duhului Sfânt, ci apelând la evenimentele istoriei răscumpărării și, în special, la exemplul suferinței lui Isus pe cruce.

Normativă

Probabil că cea mai intuitivă perspectivă pentru creștini este cea pe care o numim normativă. Perspectiva normativă se referă la faptul că Cuvântul lui Dumnezeu este norma sau standardul pentru etică. Adoptăm perspectiva normativă în etică atunci când apelăm la Biblie pentru a ne spune ce să facem.

De exemplu, pentru reinstaurarea unei închinări corecte în Israel, regele Iosia cere poporului să țină Paștele. În 2 Împărați 23:21, el le poruncește:

...Prăznuiți Paștele în cinstea Domnului Dumnezeului vostru cum este scris în această carte a legământului. " - (2 Împărați 23:21)

Argumentul lui nu este acela că istoria răscumpărării sau situația în care se aflau îi obliga să facă lucrul acesta, sau că Dumnezeu i-ar fi îndemnat în inima lor să țină Paștele, ci acela că Scriptura le porunca această sărbătoare. El face apel la cuvintele Legii pe care Dumnezeu o dăduse poporului prin Moise.

Și apostolul Ioan adoptă perspectiva normativă, atunci când face apel la porunca lui Dumnezeu ca bază pentru credință și comportament, în 1 Ioan 3:23:

... porunca Lui este să credem în Numele Fiului Său, Isus Hristos, și să ne iubim unii pe alții, cum ne-a poruncit El. - (1 Ioan 3:23)

Din nou, Cuvântul lui Dumnezeu este baza pentru comportament. Dumnezeu a poruncit ca oamenii să se poarte și să creadă într-un anumit fel, iar autoritatea Lui este singura care-i obligă să se conformeze acestui standard moral.

După ce am prezentat perspectiva situațională și pe cea normativă, să analizăm etica privită din perspectiva persoanei, pe care o vom numi perspectivă existențială.

Existențială

Când abordăm etica punând întrebări specifice persoanelor implicate, folosim o perspectivă existențială. Folosind termenul “existențial” nu dorim să asociem această perspectivă cu a filozofiei existențialiste. Mai degrabă, ne referim la faptul că această perspectivă vede etica prin prisma experienței unei persoane. Perspectiva existențială se concentrează asupra sinelui în confruntarea și interacțiunea cu Dumnezeu. Când abordăm etica din această perspectivă, nu diminuăm autoritatea lui Dumnezeu și nu supraevaluăm propriile noastre sensibilități drept standard suprem pentru corect și greșit, ci punem întrebări de genul “Cum ar trebui să mă schimb, pentru a fi sfânt?” și acordăm atenție influențelor interne, precum călăuzirea interioară a Duhului Sfânt și a unei conștiințe personale sfințite.

Vedem așadar, că Scriptura susține conștiința umană și călăuzirea Duhului Sfânt ca mijloace valide pentru determinarea corect și greșit. Împreună cu perspectiva situațională și cu cea normativă, perspectiva existențială este un instrument necesar atunci când căutăm să emitem judecăți etice.

Scriptura conține multe exemple ale abordării eticii în acest fel, precum 1 Ioan 3:21, unde apostolul scrie:

Preaiubiților, dacă nu ne osândește inima noastră, avem îndrăzneală la Dumnezeu. (1 Ioan 3:21)

Argumentul lui este acela că, noi ca oameni răscumpărați, inimile noastre sunt în armonie cu caracterul lui Dumnezeu și, dacă dragostea lui Dumnezeu rămâne în noi, vom putea intui ce este corect și ce este greșit. Dumnezeu lucrează în copiii Lui, pentru a-i convinge înlăuntrul lor de ceea ce este corect și de ceea ce este greșit, iar când recunoaștem acest aspect în procesul etic, folosim perspectiva existențială.

Găsim același tip de gândire în scrierile lui Pavel. De exemplu, în Galateni capitolul 5, Pavel asociază firea cu natura noastră păcătoasă și enumeră multe fapte imorale pe care aceasta ne împinge să le comitem. El explică, de asemenea, că Duhul Sfânt lucrează în noi pentru a produce lucruri morale bune, precum dragostea, bucuria și pacea. În acest context, el explică faptul că un credincios poate face fapte bune prin ascultarea de călăuzirea interioară a Duhului Sfânt.

Iată învățătura lui, din Galateni 5:16:

umblați cârmuiți de Duhul și nu împliniți poftele firii pământești. - (Galateni 5:16)

O metodă legitimă prin care un credincios poate lua judecăți etice, este prin ascultarea îndemnurilor interioare ale Duhului. Procedând astfel privim corect și greșit din perspectivă existențială.

În Romani 14:5, 14, 23, Pavel accentuează puternic perspectiva existențială, insistând că a face ceva împotriva conștiinței este un păcat, deși conștiința noastră nu este perfectă.

Fiecare să fie deplin încredințat în mintea lui ... Eu știu și sunt încredințat în Domnul Isus, că nimic nu este necurat în sine și că un lucru nu este necurat decât pentru cel ce crede că este necurat. Dar cine se îndoiește și mănâncă este osândit, pentru că nu mănâncă din încredințare. (Romani 14:5, 14, 23)

Pavel vorbește despre hrana jertfită idolilor explicând că e un lucru bun ca un creștin să mănânce această hrană, atât timp cât în mintea lui nu consideră lucrul acesta un act de închinare păgână. Dar, dacă propria conștiință nu le permite să mănânce astfel, ar păcătuiesc dacă consumă hrana respectivă.

Interesant, în contextul acestui capitol, Pavel argumentează că, dacă lucrurile sunt privite doar din perspectivă situațională și normativă, majoritatea creștinilor ar fi înclinați să consume această hrană. Dar, el insistă ca cei credincioși să țină seama și de abordarea perspectivei existențiale și să nu mănânce, dacă nu pot ajunge la aceeași concluzie din toate cele trei perspective.

Acum, după ce am introdus perspectivele situațională, normativă și existențială în etică, trebuie să petrecem ceva timp privind la felul în care acestea interacționează și depind una de alta. Cele trei perspective de abordare a eticii nu sunt părți constitutive separate, ci mai degrabă doar unghiuri diferite de abordare a eticii, în întregul ei.

Trebuie să recunosc că la început, lucrul acesta poate fi un pic confuz. La urma urmei, unele dintre exemplele pe care le-am dat în această lecție folosesc doar o singură perspectivă, la un moment dat. Însă, în realitate, toate exemplele luate implică toate cele trei perspective. Am ales pur și simplu exemple în care una dintre perspective este mai proeminentă decât celelalte, pentru a evidenția diferențele dintre ele. Adevărul este că niciuna dintre perspective nu ar trebui să funcționeze vreodată separat de celelalte.

INTERDEPENDENȚĂ

În primul rând, să ne gândim la implicațiile aferente perspectivei situaționale. Situația presupune toate datele relevante pentru întrebările etice pe care ni le punem, inclusiv persoanele implicate și Cuvântul lui Dumnezeu, care reprezintă standardul de evaluare a problemei. Dacă n-ar exista persoanele, n-ar fi nimeni care să facă investigația etică și dacă n-ar fi revelația lui Dumnezeu, n-am ști nimic despre datele de la început. Cu alte cuvinte, chiar și atunci când evaluăm problemele etice din perspectivă situațională, investigația noastră trebuie să cuprindă întotdeauna considerente personale și normative. Nu greșim afirmând că, dacă nu privim lucrurile în lumina Cuvântului lui Dumnezeu și dacă nu evaluăm impactul situației asupra noastră, ca indivizi, nu o vom înțelege corect.

Același lucru este valabil și în ce privește perspectiva normativă. Dacă nu putem aplica învățăturile Scripturii la situația și la persoana noastră, nu am înțelege, cu adevărat, Biblia. Să ne uităm la o persoană care spune: “Știu ce înseamnă «Să nu furi», dar nu știu cum să aplic porunca la persoana mea sau la fondurile delapidate de la angajatorul

meu..”. Este limpede că o astfel de persoană nu are o înțelegere suficientă a ceea ce înseamnă “Să nu furi”. “Pretinde că știe cerințele normative, dar neputința de a înțelege un context situațional în care să aplice aceste cunoștințe demonstrează că, în realitate, nu prea știe ce spune Biblia.

Și, desigur, același lucru se poate spune despre perspectiva existențială: nu putem înțelege corect persoana dacă nu o analizăm în contextul situației și o interpretăm corect prin prisma Cuvântului lui Dumnezeu. Trebuie să ne informăm conștiința cu Scriptura dacă vrem să intuim într-un mod corect. De asemenea, trebuie să știm datele unei situații, înainte ca conștiința să ne poată îndrepta corect spre responsabilitățile avute.

În concluzie, fiecare perspectivă necesită analiza celorlalte. Dacă aplicăm perfect una dintre perspective, ne va furniza aceleași informațiile pe care le-am putea obține de la celelalte două. Problema este că nu suntem oameni perfecți, cu înțelegeri perfecte. De aceea, adesea nu vedem limpede chestiunile existențiale și situaționale atunci când abordăm lucrurile doar din perspectivă normativă, și de obicei nu înțelegem bine aspectele normative și existențiale dacă le abordăm doar din perspectiva situațională. Desigur, este valabil și faptul că, dacă privim doar aspectele existențiale ale problemelor etice, rareori ajungem la concluzii corecte în ce privește chestiunile normative și situaționale.

Dacă am fi capabili să ne gândim la etică în mod perfect, toate cele trei perspective ne-ar conduce întotdeauna exact la aceleași informații și concluzii. Dar, deoarece nu suntem perfecți, trebuie să ne folosim de toate cele trei perspective, pentru a avea toate informațiile posibile în probleme de etică. Folosind toate cele trei perspective, ne punem la dispoziție marcaje și echilibru pentru informațiile oricărei perspective luate separat.

CONCLUZIE

În această lecție am introdus subiectul eticii creștine, definindu-l ca întreaga teologie văzută prin aspectele ei etice. Am explicat, de asemenea, criteriul triplu al Bibliei pentru fapte bune. În final, am propus un model biblic de luare a deciziilor etice, luând în considerare beneficiile evidențierii și echilibrării celor trei perspective: situațională, normativă și existențială.

Luare deciziilor biblice în lumea modernă poate fi un lucru foarte dificil, căci ne găsim adesea sfâșiați între o mulțime de influențe, dintre care multe nu recunosc autoritatea lui Dumnezeu și nu au în vedere bunătatea Lui. Dar, în calitate de creștini, trebuie să cosfințim bunătatea lui Dumnezeu și să o urmărim în deciziile noastre etice. O modalitate foarte utilă pentru a face lucrul acesta este folosind perspectivele situaționale, normative și existențiale în etică. Prin încorporarea acestor perspective în sistemul nostru de gândire, ne pregătim să putem evalua probleme etice complexe și să luăm decizii înțelepte, biblice.